

Trädplan

Träd är viktiga för vår livsmiljö och vårt kulturarv

Träden är viktiga för oss och för våra hyresgäster. Träd renar luften, ger skugga, dämpar vind och minskar upplevelsen av buller – kort sagt: träd bidrar till en hälsosammare boendemiljö. Träd ger också karaktär och rumskänsla. Inte minst är de omistliga inslag i flera av våra kulturhistoriska stadsmiljöer och värdefulla för den biologiska mångfalden. Men träden får ofta konkurrera om utrymmet, både under och ovan mark. Syftet med dessa anvisningar är att säkerställa att våra träd får så goda förutsättningar som möjligt att utveckla sig normalt. Med en gemensam syn på träden i Poseidons fastighetsbestånd, och en riktig trädvård, bidrar vi också till att skapa en trygg och vacker stad.

Trädvård – förvalta värde och minska risker

Varje gång Poseidon fäller ett träd är vår ambition att plantera ett nytt träd någon annanstans inom vårt totala fastighetsbestånd. De som arbetar med våra träd har goda kunskaper i beskärning och trädvård. Vi vårdar vårt trädbestånd i vetskap om hur mycket träden är värda.

Men enstaka träd kan också innebära risk för skador på personer och egendom, med nedfallande grenar och ibland hela träd. För att alla ska känna sig trygga och säkra på våra bostadsgårdar, arbetar vår skötselpersonal systematiskt med riskbedömning och vi anlitar arborister som kontrollerar träden med den regelbundenhet som krävs för de träd som kan utgöra ett visst mått av risk.

På de följande sidorna beskriver vi våra anvisningar för vår trädvård – Poseidons trädplan.

Tillsyn

Inventering och riskbedömning

Poseidon har ett trädregister med cirka 9 000 träd med unika ID-nummer i våra anlagda utemiljöer¹. Trädregistret bygger på *Standard för trädinventering i urban miljö*. Standarden är skapad av Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, 2012, i samarbete med trädägare och trädvårdare i Sverige.

Vid riskbedömning använder vi oss av det brittiska systemet *Quantified Tree Risk Assessment*, QTRA. Vi genomför kontinuerligt systematisk riskbedömning i enlighet med QTRA-systemets anvisningar. Detta gör vi med egen personal som har denna kompetens, men även med inhyrda arborister som har specialkompetens², då vi behöver mer information.

Riskhantering

Som vi skrev i inledningen; träd har många fördelar för människor och miljö. En miljö utan träd är inte ekologiskt, socialt eller kulturellt hållbar. Vi måste alltså ha träd i våra utemiljöer och vi måste acceptera risker som följer med träd. Det betyder inte att vi accepterar alla risker. Och vi måste göra vad vi kan för att minska riskerna. Poseidon balanserar därför i varje enskilt fall de ekonomiska kostnaderna för att kontrollera och åtgärda risker mot förluster av fördelar med enskilda träd.

1. I vår naturmark har vi också ett stort antal träd som inte har ID-nummer. Träd i naturmark omfattas ändå av riskbedömningsarbetet när de står i anslutning till vägar, parkeringsplatser eller andra samlingsplatser.
2. Grundkravet är ISA Arborist eller motsvarande certifikat samt giltig behörighet att utföra riskbedömning i QTRA-systemet.

Risknivåer hos Poseidon

Poseidons riskbedömningssystem utgår ifrån QTRA³. Vi klassar in träden i fyra risknivåer 1–4, förklarade här nedan.

- 1 Betyder att risken är allmänt accepterad och att Poseidon inte behöver utföra åtgärder för att minska riskerna.
- 2 Betyder att risken är på en godtagbar nivå och att Poseidon i allmänhet inte gör några åtgärder för att minska risken. Dessa träd har vi under observation.
- 3 Betyder att risken är på en godtagbar nivå, under förutsättning att de som utsätts för risken är medvetna om det. Dessa träd åtgärdas vi i allmänhet så att de hamnar i Risk 2 eller 1. Dessa träd har vi under extra noga observation.
- 4 Betyder att risken är oacceptabel. Dessa träd åtgärdas till Risknivå 1 eller 2 och i vissa fall tas trädet bort helt.

Risknivåerna uttryckt i sannolikhet enligt QTRA:s system:

- 1 – < 1M sannolikheten är mindre än 1 på 1000000
- 2 – < 10K sannolikheten är mindre än 1 på 10000
- 3 – < 1K sannolikheten är mindre än 1 på 1000
- 4 – > 1K sannolikheten är högre än 1 på 1000

Markering på Poseidons skötselkartor

Risknivå 1 – Grön
Risknivå 2 – Gul
Risknivå 3 – Orange
Risknivå 4 – Röd

Skydd av träd

Träd har mycket viktiga rötter i ett område cirka tre meter utanför kronans dropplinje (yttersta delen av kronans utbredningsområde). Inom det området ska Poseidon vidta åtgärder för att minska riskerna för skador på träd vid arbete.

Poseidon följer anvisningarna i *Standard för skyddande av träd vid byggnation*, skapad av Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, i samarbete med kunniga trädägare och trädvårdare i Sverige.

Värdering av träd

Vid värdering av träd som skadats under arbete följer Poseidon anvisningarna i *Ekonomisk värdering för återanskaffningskostnaden för träd – Alnarpsmodellen*, skapad av SLU i samarbete med kunniga trädägare och trädvårdare i Sverige.

3. www.qtra.co.uk

Skötsel

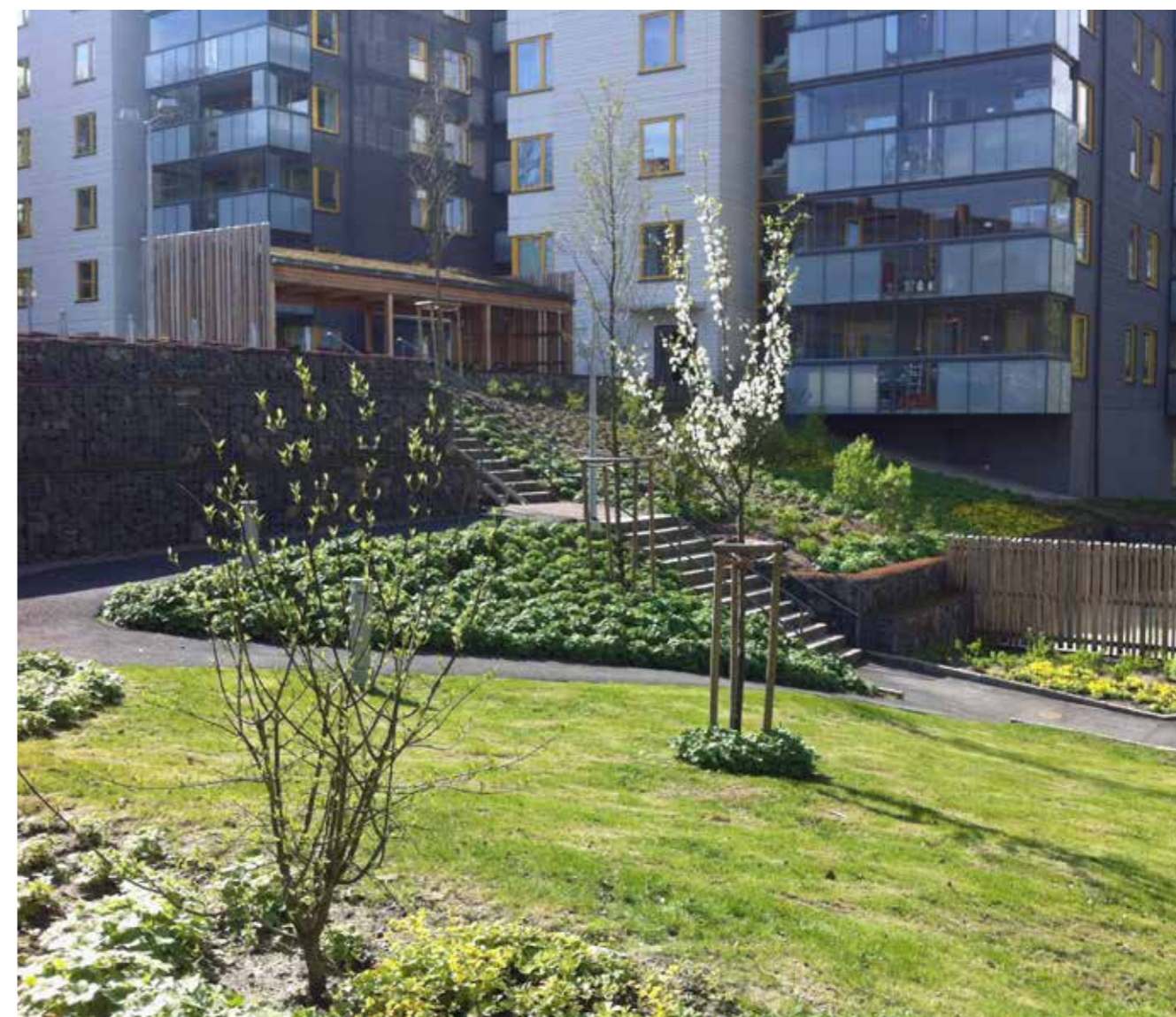
Förutom åtgärder för att minska risker med träd finns skötselåtgärder för att se till att träden är friska och vackra. Poseidons *Skötselmanual – Utemiljö* beskriver vilka åtgärder miljövärdar och/eller trädgårdsentreprenörer ska utföra i det dagliga skötselarbetet. Kompetent personal utför skötselarbetet. Poseidons egen personal och entreprenörers personal har kompetens motsvarande trädgårdsbranschens yrkesbevis Skötsel och förvaltning av utemiljö.

Underhåll

Underhåll handlar om att återställa funktioner. När det gäller beskärning och trädvård kan dessa åtgärder både vara av säkerhetskaraktär och av mer kosmetisk karaktär. För att få beskära träd utöver de uppgifter som beskrivs i *Skötselmanual – Utemiljö* kräver Poseidon att utföraren har kompetens motsvarande uppdragets svårighetsgrad⁴. Alla trädvårdsuppdrag beskrivs i enlighet med SIS svenska standard för trädvård.

Underhållsarbeten kan också omfatta arbeten för att återställa markförhållanden som påverkar trädets rotsystem negativt.

⁴. Kompetens beroende på uppdragets svårighetsgrad motsvarande kraven i trädgårdsbranschens *Yrkesbevis 9 – beskärning och trädvård* (www.yrkesbevis.com), *European Tree Worker* enligt The European Arboricultural Council (EAC), *Certified Tree Worker* enligt International Society of Arboriculture (ISA) eller motsvarande kompetens.

Plantering av nya träd

Varje träd som vi planterar ska ha utrymme och förutsättningar för att utveckla friska rotsystem och en frisk trädkrona. Vi väljer rätt art och sort för respektive växtplats. Vi ser till att det inte uppstår onödiga konflikter mellan trädvård och vård av byggnader och andra tekniska funktioner.

Poseidon strävar också efter att skapa ett mer varierat trädbestånd. Ökad variation av träd ger våra områden mer karaktär och gör hela trädbeståndet mindre sårbart för sjukdomar.

Skötsel och underhåll efter nyplantering

För att ett träd ska få så goda förutsättningar som möjligt att utvecklas normalt ska miljövärdar och/eller trädgårdsentreprenörer utföra särskilda åtgärder under trädets första fem levnadsår. Insatserna finns beskrivna i *Anvisningar för etablerings- och garantiskötsel av utemiljö*.

Trädregister – innehåll

Poseidon lagrar all information om träd i Poseidons trädregister. Registret följer ordning och terminologi i *Standard för trädinventering i urban miljö*.

I de fall registret avviker från standardens ordning och terminologi beskriver vi varför.

Fastighets-ID

Poseidons interna fastighets-ID.

Träd-ID

Varje träd får automatiskt ett unikt ID nummer i vårt digitala system.

Vetenskapligt namn

Släkte, Art och Sort på latin.

Svenskt namn

Namn som motsvarar vetenskapligt namn enligt svensk kulturväxtdatabas SKUD.

Risk

Bedömer risk i nivåerna:

Riskenivå 1 – Acceptabel

Riskenivå 2 – Godtagbar

Riskenivå 3 – Godtagbar om berörda informeras

Riskenivå 4 – Oacceptabel

Riskenivåerna anges i enlighet med QTRAs riskbedömningssystem.

Åldersklass

Anger ålder som Ungt, Vuxet eller Gammalt.

Vitalitet

Beskriver vitalitet i nivåerna:

1. God, 2. Måttlig, 3. Dålig, 4. Mycket dålig

Skador

Beskriver skador i kategorierna:

1. Inga, 2. Lindriga, 3. Måttliga, 4. Svåra

Struktur

Kategoriserar trädets struktur och uppbyggnad som

1. God, 2. Måttlig, 3. Dålig, 4. Mycket dålig

Höjd

Anger trädets höjd i meter.

Krondiameter

Anger krondiameter i meter.

Stamdiameter

Anger stamdiameter i centimeter.

Rotzonsradie

Här anges det område som teoretiskt beräknas vara fullt av rötter viktiga för trädens hälsa. Beräknas genom att mäta diametern 150 cm ovan mark i centimeter och multiplicera med faktor 0,15.

Exempel: Multiplicera stamdiametern mätt i centimeter 150 cm ovan mark med en faktor 0,15 så får man ett mått på den teoretiska rotzonsradien mätt i meter.

Exempel stamdiametern 150 cm upp på ett träd är 30 cm, multiplicerat med 0,15 ger det en rotzonsradie på 4,5 meter.

Inventeringsdatum – arborist

Anger år, månad och dag som arborist med specialkompetens utfört inventering av träd på uppdrag av Poseidon.

Kontrollant – arborist

Förnamn och efternamn med giltig behörighet enligt de krav som Poseidon ställer på denna yrkespersons kompetens.

Övriga anmärkningar – arborist

Följer rekommendationer till fritext ur standard för trädinventering så långt det är möjligt när vi skriver övriga anmärkningar. Det gäller både hur vi skriver och när det är befogat att skriva övrig anmärkning.

QTRA – datum

Anger år, månad och dag.

QTRA – kontrollant

Förnamn och efternamn på person med giltig QTRA-licens.

QTRA – anmärkningar

Här anges hur man har kommit fram till sin riskbedömning för alla träd som ingår i risknivå 2, 3 och 4. Träd i risknivå 1 behöver inte kommenteras ytterligare.

Beskrivning åtgärder

Poseidon följer den svenska standarden *Trädvård – Termer och definitioner* när vi beskriver åtgärder.

Standarden tar upp följande åtgärder som beskrivs av personer med erforderlig kompetens för respektive åtgärdsbedömning:

- Risk (beskriver åtgärder för att minska eventuell risk)
- Delreducering av kronan vid fasad, balkong, belysning etc.
- Lyft kronhöjden
- Justera belysningsslinga
- Kosmetisk beskärning
- Formklippning
- Återhamling
- Fäll
- Minska marktrycket
- Vitalitet (åtgärder för att höja vitalitet)
- Skador (åtgärder för att reparera skador)
- Struktur (åtgärder för att förbättra trädets struktur)
- Annat

Åtgärdas senast

Anger datum (år/mån/dag) då föreslagna åtgärder för att minska risk ska vara utförda. Anger också vilka åtgärder som det handlar om.

Åtgärd utförd

Anger datum (år/mån/dag) då föreslagna åtgärd är klar.

Åtgärd utförd av

Förnamn och efternamn.

Nästa besiktningsdatum

Här noteras år månad och dag för de träd man anser extra viktiga att följa upp ur ett riskperspektiv.

Generellt gäller att vi vart tionde år inventerar alla träd avseende Åldersklass, Vitalitet, Skador, Struktur, Höjd, Krondiameter och Stamdiameter.

Anvisningar för våra träd

- Vi ska fortlöpande se till att våra träd är livskraftiga och att de inte utgör en säkerhetsrisk, vare sig för människor eller egendom.
- Inför alla typer av förändringar av och i närheten av befintliga träd ska ansvarig samråda med Poseidons utemiljöcontroller. Poseidon ska till exempel noga bevaka att träd inte skadas i samband med mark- eller byggarbeten.
- Om Poseidon beslutar att fälla ett träd ska vi plantera ett nytt träd inom vårt fastighetsbestånd, så att trädkvoten hålls konstant.
- Allt trädvårdsarbete ska följa *Poseidons Trädplan*. Det samma gäller för planering och plantering av nya träd.
- Poseidon ska fortlöpande samråda med stadens bolag och förvaltningar, så att vi på bästa sätt bidrar till en attraktivare stadsmiljö och livskraftigare träd i Göteborg.

Anvisningarna är antagna av Poseidons företagsledning.